

O B Č I N A
SLOVENSKA BISTRICA

Občinska uprava

Kolodvorska 10, 2310 Slovenska Bistrica

telefon: + 386 2 / 843 12 86 **fax:** + 386 2 / 81 81 141 **e-mail:** obcina@slov-bistrica.si

Številka: 846-6/2022-3-0621

Datum: 10.12.2021

DELNI NAČRT
ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB POPLAVAH V
OBČINI SLOVENSKA BISTRICA

Verzija 4.0.

	<i>ORGAN</i>	<i>DATUM</i>	<i>ODGOVORNA OSEBA</i>
<i>IZDELAL</i>	<i>Sodelavec za zaščito in reševanje</i>	<i>December 2021</i>	<i>Branko HOJNIK</i>
<i>OBRAVAL IN POTRDIL</i>	<i>Štab Civilne zaščite občine</i>	<i>Marec 2022</i>	<i>Poveljnik CZ Branko HOJNIK</i>
<i>SPREJEL</i>	<i>Župan</i>	<i>Maj 2022</i>	<i>Dr. Ivan ŽAGAR</i>
<i>SKRBNIK</i>			<i>Branko HOJNIK</i>

V S E B I N A

Stran

1. ZNAČILNOSTI NESREČE	2
1.1 UVOD	2
1.2 ZNAČILNOSTI POPLAV V OBČINI SLOVENSKA BISTRICA	2
SLIKA 1. OBMOČJA POMEMBNEGA VPLIVA POPLAV	3
1.3 OGROŽENOST OBČINE SLOVENSKA BISTRICA ZARADI POPLAV	3
1.4 VERJETNOST NASTANKA VERIŽNE NESREČE	4
1.5 SKLEPNE UGOTOVITVE	4
2 OPAZOVANJE IN OBVEŠČANJE	6
2.1 OPAZOVANJE IN NAPOVEDOVANJE VODOSTAJEV TER PRETOKOV POTOKOV	6
2.2 OBVEŠČANJE PRISTOJNIH ORGANOV IN SLUŽB V OBČINI SLOVENSKA BISTRICA	6
2.2.1 OBVEŠČANJE PREBIVALCEV NA OGROŽENEM OBMOČJU	7
3.2.2 OBVEŠČANJE SPLOŠNE JAVNOSTI	8
3.3 ALARMIRANJE	8
3. AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV	9
3.1 AKTIVIRANJE ORGANOV VODENJA IN NJIHOVIH STROKOVNIH SLUŽB	9
3.2 AKTIVIRANJE OBČINSKIH SIL ZA ZRP	9
4 ZAŠČITNI UKREPI TER NALOGE ZRP	12
4.1 ZAŠČITNI UKREPI	12
4.1.1 Prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi	12
4.1.2. Evakuacija	12
4.1.3 Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev	14
4.1.4 Radiološka, kemijska in biološka zaščita	16
4.1.5 Zaščita kulturne dediščine	18
4.2 NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	20
4.2.2 Prva pomoč in nujna medicinska pomoč	21
4.2.3 Prva veterinarska pomoč	22
4.2.4 ZAGOTAVLJANJE OSNOVNIH POGOJEV ZA ŽIVLJENJE	23
5 OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA	26
6 RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV	27
6.1 RAZLAGA POJMOV	27
7. 2 RAZLAGA OKRAJŠAV	27
7 SEZNAM PRILOG IN DODATKOV	29
7.1 PRILOGE	29
7.2 DODATKI	29

1. ZNAČILNOSTI NESREČE

1.1 Uvod

Občinski delni načrt zaščite in reševanja ob poplavah v občini Slovenska Bistrica, verzija 4.0 je izdelan na podlagi Regijskega načrta zaščite in reševanja ob poplavah za Vzhodno štajersko regijo, verzija 4.0, št. 8420-6/2020-3 - DGZR, Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, st. 51/06 - UPBI, 97/10 in 21/18 - ZNOrg), Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Uradni list RS, st. 24/12, 78/16 in 26/19) ter Uredbe o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč (Uradni list RS, st. 92/07, 54/09, 23/11 in 27/16) ter Ocene ogroženosti občine Slovenska Bistrica ob naravnih in drugih nesrečah.

1.2 Značilnosti poplav v občini Slovenska Bistrica

Na območju občine je porečje Dravinje, ki pripada vodnemu območju Drave. Gledano s stališča hidrologije v Republiki Sloveniji vodna območja pokrivajo porečja vodotokov, ki so sestavljena iz povodij. Porečja imajo svoje večje ali manjše pritoke, ki znatno vplivajo na značilnost vodotokov.

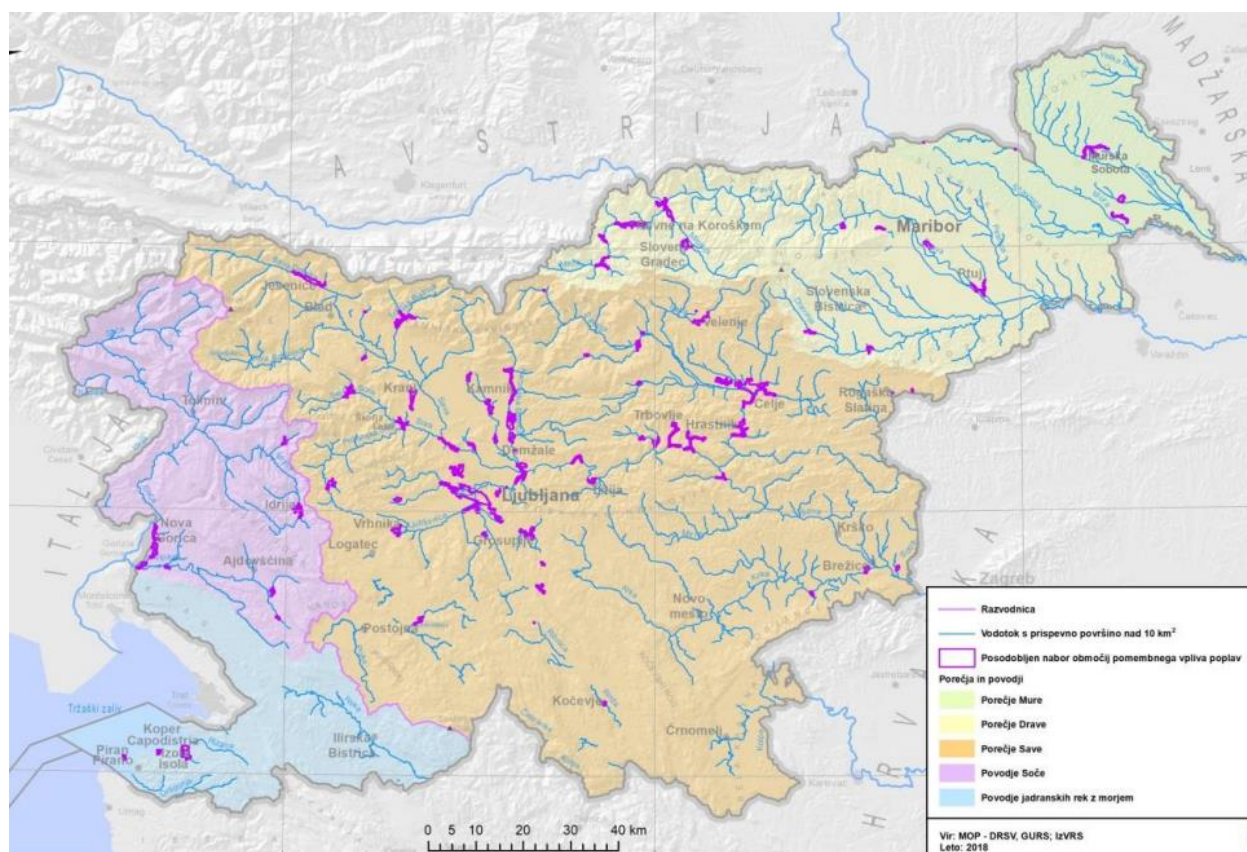
Porečje Dravinje (vodno območje Drave)

- Bistrica
- Ložnica
- Polskava
- Devina

Po karakteristiki pretokov sodi Dravinja v snežni in hudourniški režim. Nadpovprečne vode nastopijo zgodaj spomladi in pozno jeseni.

Med poplavno nevarnejše pritoke Dravinje spadajo: Ložnica, Bistrica in Polskava ter hudourniški potoki, ki nastanejo ob vznožju Pohorja.

Hudourniške poplave nastanejo takoj po intenzivnem deževju, zaradi česar hitro narastejo hudourniški vodotoki. Običajno imajo rušilno moč, kar povzroča erozijo obrežja potokov.

Slika 1. Območja pomembnega vpliva poplav

1.3 Ogroženost občine Slovenska Bistrica zaradi poplav

Zaradi razgibanega padavinskega območja in tudi zaradi različnih klimatskih razmer nastajajo tekom leta karakteristične situacije, ki lahko ogrožajo in pogojujejo poplave v občini Slovenska Bistrica.

Obseg poplav pogojuje intenziteta in količina padavin, letni čas in predhodna namočenost zemljin. Verjetnost pojavljanja poplav na območju občine obstaja predvsem v spomladanskem in poletnem času, jeseni ter v obdobju obilnih padavin –nad 100 mm v 24 urah.

Hudourniški potoki - glede na že opisane naravne danosti porečja, meteorološke in tehnološke vplive nanj, je občina Slovenska Bistrica med tistimi, v katerih je nevarnost poplav zaradi hudournikov stalno prisotna, najbolj ogrožen pa je predel Industrijske cone v Kolodvorski ulici v mestu Slovenska Bistrica. Tu so ogroženi proizvodni prostori gospodarske družbe Kartonaža ter trgovski prostori Merkurja, Vodnarja in Stotinke.

Ostali predeli občine so ogroženi samo ob velikem porastu vodotokov. Največjo ogroženost predstavlja poplavljanje potokov kmetijskih površin na širšem območju naselij Leskovec, Stari log in območje železniške postaje Črešnjevce. Tu so posredno ogrožene posamezne stanovanjske hiše z malim številom prebivalcev, ki ob poplavljanju potokov ne zapustijo svoje domove.

1.4 Verjetnost nastanka verižne nesreče

Intenzivnejše, obsežnejše in dolgotrajnejše poplave lahko povzročijo tudi verižne nesreče, med katerimi so pogoste oziroma pomembne predvsem naslednje:

- onesnaženje okolja oziroma nenadzorovano uhajanje nevarnih snovi v okolje,
- onesnaženje pitne vode,
- onesnaževanje živil oziroma krme,
- motnje in prekinitve oskrbe s pitno vodo,
- prekinitev oskrbe z električno energijo,
- prekinitev komunikacijskih storitev,
- pojav nalezljivih bolezni pri ljudeh,
- pojav oziroma širjenje posebno nevarnih bolezni in drugih bolezni pri živalih in karantenskih bolezni pri rastlinah,
- poškodbe infrastrukture (poškodbe in porušitve visokih pregrad),
- prekinitev transportnih poti.

Poplavne dogodke lahko spremljajo drugi naravni pojavi, globinska in bočna erozija strug vodotokov, transport in odlaganje erodiranega materiala, zemeljski in hribinski plazovi, odlomi skalovja in skalni podori, blatni in drobirski tokovi.

Po drugi strani pa poplave lahko nastanejo tudi zaradi drugih nesreč in pojavov, predvsem zaradi:

- zemeljskih plazov,
- skalnih podorov,
- snežnih plazov,
- potresov,
- porušitev visokih pregrad,
- odpovedi delovanja (nenadzorovan dvig) zapornic na jezovih hidroenergetskih objektov,
- zaledenitve vodotokov.

Ob verižni nesreči, ki je posledica poplave, poteka ukrepanje skladno z načrti zaščite in reševanja glede na nesrečo.

1.5 Sklepne ugotovitve

Za občino Slovenska Bistrica so značilne predvsem hudourniške poplave, ki nastanejo takoj po intenzivnem deževju, zaradi katerega narastejo hudourniški vodotoki. Do poplav lahko pride tudi po hitrem taljenju snega na območju Pohorja.

Z urejanjem melioracijskih sistemov Bistrice, Polskave in Ložnice se je nevarnost poplav sicer zmanjšala, vendar pa obilnejše padavine 100 mm v 24 urah, dolgotrajne padavine ali številni nalivi na območju Pohorja povzročijo ogroženost posameznih objektov, poškodovanost cest in ostale infrastrukture.

Ob večjih poplavah v občini Slovenska Bistrica lahko pričakujemo:

- **Delno zalitje** z vodo cca 10 stanovanjskih hiš in gospodarskih poslopij na območju Leskovca, Starega loga in Črešnjevca,
- **Delno zalitje** 4 proizvodnih in prodajnih prostorov gospodarskih družb na območju industrijske cone Slovenska Bistrica,
- **Nekaj zalitij in vdorov vode v kleti** v mestu Slovenska Bistrica zaradi slabega odvodnjavanja meteornih voda
- **Proženja manjših plazov** ob hudourniških potokih in na obronkih Pohorja.

2 OPAZOVANJE IN OBVEŠČANJE

2.1 Opazovanje in napovedovanje vodostajev ter pretokov potokov

Poplave je v večini primerov mogoče predvideti. S spremljanjem in modeliranjem hidrometeoroloških razmer se lahko z določeno zanesljivostjo predvidijo čas in območja, kjer bi lahko vodotoki prestopili bregove. Za spremljanje nevarnosti poplav so najpomembnejši podatki o vodostajih in pretokih vodotokov, prav tako pa tudi podatki o napovedani in dejanski količini padavin.

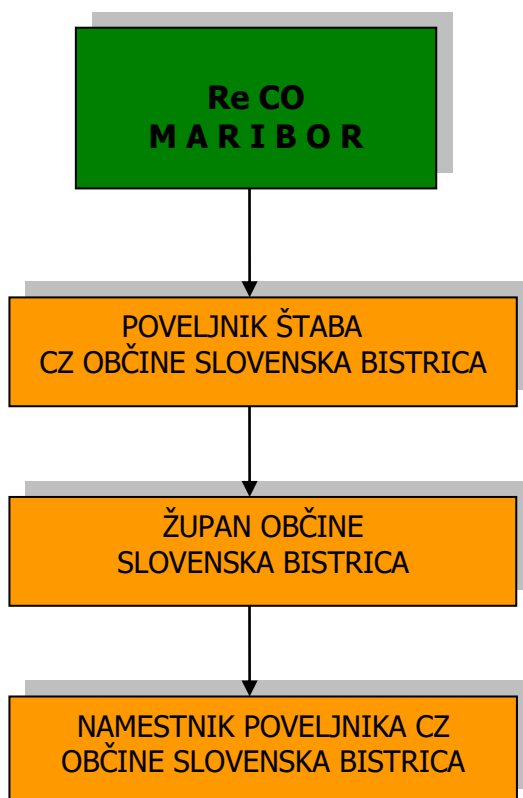
Člani Štaba CZ občine Slovenska Bistrica, poverjeniki za CZ, poveljniki prostovoljnih gasilskih društev in drugi pripadniki sil za zaščito, reševanje in pomoč si ob močnem dolgotrajnejšem deževju, ko vodotoki pričnejo naraščati, večkrat ogledajo situacijo na terenu in svoja opažanja posredujejo na ReCO Maribor.

Opazovalne točke se nahajajo:

- Ložnica, pri sotočju z Bistrico,
- Bistrica, pri d. d. Impol,
- Polskava, pri gostilni Kalan v Ogljenšaku

2.2 Obveščanje pristojnih organov in služb v občini Slovenska Bistrica

ReCO Maribor o nevarnosti poplav obvesti poveljnika štaba CZ Občine Slovenska Bistrica ali župana Občine Slovenska Bistrica ali namestnika poveljnika CZ Občine Slovenska Bistrica po zaporedju dosegljivosti. Poveljnik štaba CZ je tudi odgovoren, da obvesti ostale odgovorne delavce v občinskih službah, ki so odgovorni za delo posameznih služb ter Občinsko gasilsko poveljstvo.

Shema 1: Shema obveščanja pristojnih ob poplavih v občini Slovenska Bistrica

P – 1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih Štaba CZ Občine Slovenska Bistrica
P - 15	Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča o nesreči

2.2.1 Obveščanje prebivalcev na ogroženem območju

Obveščanje ogroženih prebivalcev mora biti usklajeno z obveščanjem splošne javnosti. Za obveščanje prebivalcev o stanju na poplavljenem območju je pristojna Občina Slovenska Bistrica. Ta preko lokalnih medijev prebivalce obvešča o razmerah na prizadetem območju in o izvajanju nalog ZRP. V primeru izpada električne energije ali drugih razlogov, ki bi onemogočili ogroženim prebivalcem spremljanje informacij pa preko zvočnega razglasa iz gasilskega vozila, ki se bo pomikal skozi ogrožena naselja. Za obveščanje ogroženih prebivalcev se vzpostavi javno objavljena mobilna telefonska številka na kateri so člani Štaba CZ Občine Slovenska Bistrica vseskozi na razpolago za informacije o zaščitnih ukrepih. V izrednih okoliščinah poteka obveščanje ogroženih prebivalcev tudi preko poverjenikov in njihovih namestnikov, ki delujejo na območju krajevnih skupnosti.

P - 18	Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov
D - 9	Navodila za obveščanje o nesreči

3.2.2 Obveščanje splošne javnosti

Javnost mora biti o stanju na poplavljenem območju ter o potrebnem ravnanju posameznikov in gospodarskih subjektov pravočasno, celovito in objektivno obveščena in sicer na način, ki je tako dostopen kot razumljiv vsem. Redno obveščanje in komuniciranje z javnostjo prispeva k umirjanju nastale situacije, obveščenosti prebivalstva in zmanjševanju težjih posledic za posameznika, družbo in gospodarstvo. V ospredju mora biti dostopnost do informacij za vsakega posameznika, ki se nahaja na ogroženem območju, ne glede na jezik, socialni status ali druge okoliščine, vključujoč ranljive skupine.

Po aktiviranju Štaba CZ Občine Slovenska Bistrica sporočila za javnost, glede poteka aktivnosti ZRP, pripravi in posreduje v objavo Štab CZ Občine Slovenska Bistrica. Obvešča se preko spletne strani Občine Slovenska Bistrica in Facebook strani občine Slovenska Bistrica. Za širši doseg obveščanja se naročijo radijska obvestila.

Obveščanje javnosti ob nesrečah poteka v medijih, ki morajo po predpisih na zahtevo državnih organov, javnih podjetij in zavodov brez odlašanja brezplačno objaviti nujno sporočilo, povezano z resno ogroženostjo življenja, zdravja ali premoženja ljudi, kulturne in naravne dediščine ter varnosti države.

P - 18	Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov
--------	---

3.3 Alarmiranje

Ob nevarnosti nastanka poplav na naseljenem območju, ko so zaradi pričakovane višine vodnega vala lahko ogrožena življenja ljudi, je treba takoj začeti izvajati določene zaščitne ukrepe. Ogrožene prebivalce se na bližajočo nevarnost poplave opozori z alarmiranjem.

Alarmiranje obsega postopke od opozarjanja na nevarnost poplav in alarmiranja do prenehanja nevarnosti poplav s pomočjo zvočnih signalov ter aktiviranje določenih enot, služb in operativnih sestavov za ZRP. Alarmiranje izvede ReCO Maribor na zahtevo poveljnika CZ Občine Slovenska Bistrica oziroma župana Občine Slovenska Bistrica ali poveljnika CZ za Vzhodnoštajersko

D – 7	Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči
-------	---

3. AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV

3.1 Aktiviranje organov vodenja in njihovih strokovnih služb

Po obvestilu o nevarnosti nastanka poplav in prvih poročilih o posledicah poplav na določenem območju občine Slovenska Bistrica, poveljnik CZ za občino Slovenska Bistrica skupaj s strokovnjaki oceni trenutne razmere. Na podlagi razsežnosti in posledic poplav poveljnik CZ za občino Slovenska Bistrica v sodelovanju s poveljnikom CZ za VŠR sprejme odločitev o aktiviranju občinskega načrta.

Pri izvajanju zaščite, reševanja in pomoči organi vodenja upoštevajo načelo postopnosti uporabe sil in sredstev ter stvarne in krajeve pristojnosti za izvedbo določenih ukrepov in nalog ZRP.

Glede na oceno razmer, hidrološka opozorila, razsežnost poplav in napovedi dogodkov lahko poveljnik CZ za občino Slovenska Bistrica aktivira oziroma skliče:

- Štab CZ za občino Slovenska Bistrica,
- Namestnika poveljnika Štaba CZ za občino Slovenska Bistrica,
- Strokovnega delavca za ZIR občine Slovenska Bistrica.

P-1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba civilne zaščite
D - 14	Vzorec odredbe o aktiviranju sil in sredstev za ZRP
D - 19	Vzorec sklepa o aktiviranju načrta ZiR ob nesreči
D - 20	Vzorec sklepa o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog ZRP

3.2 Aktiviranje občinskih sil za ZRP

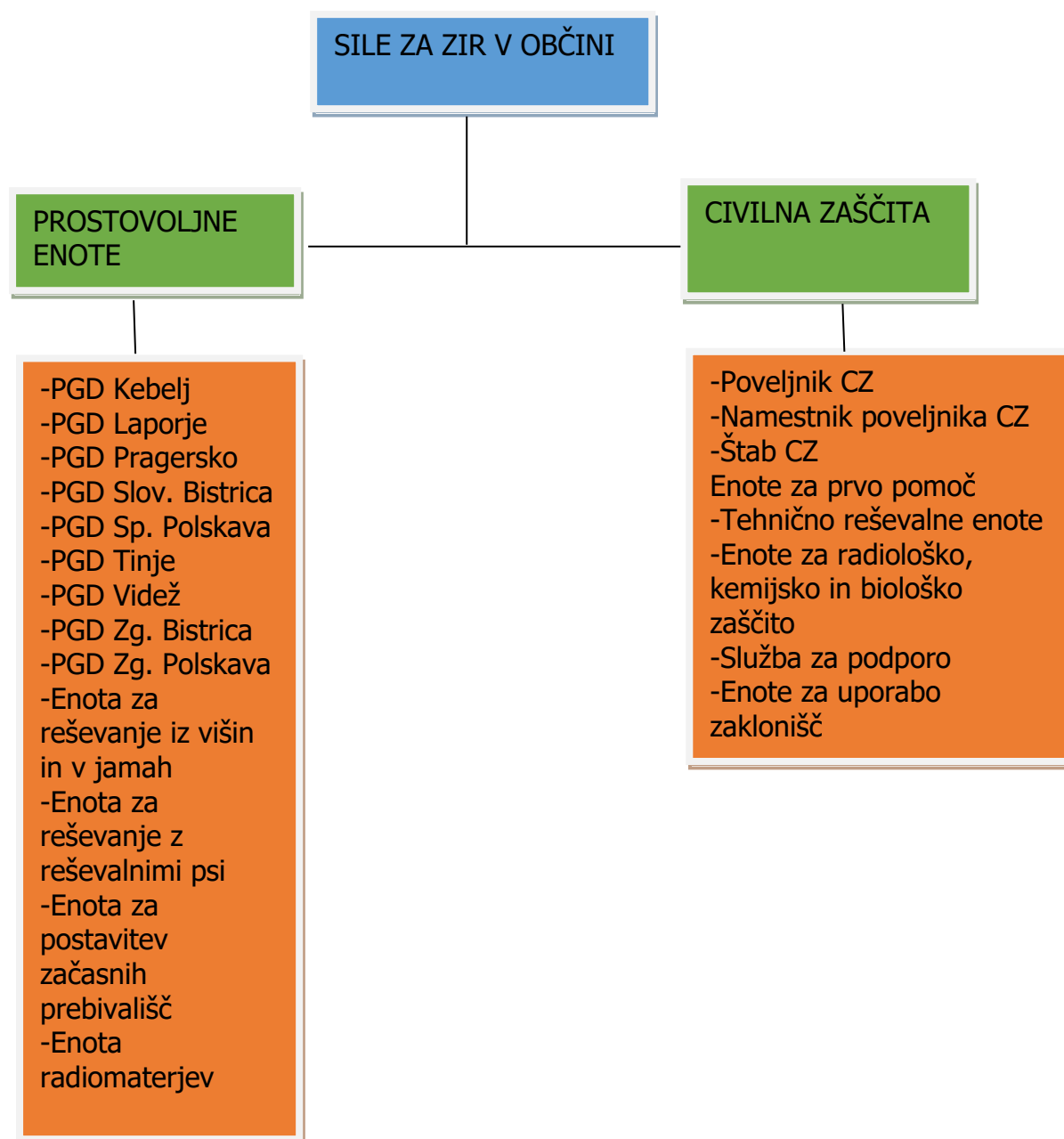
Enote in operativne sestave sil za ZRP, ki so v občinski pristojnosti aktivira poveljnik CZ za občino Slovenska Bistrica ali njegov namestnik.

Zahtevo za aktiviranje lahko podajo:

- župan,
- poveljnik CZ,
- poverjeniki CZ krajevnih skupnosti,

poslovodni organ gospodarske družbe, zavoda ali druge organizacije, ki mora skladno s predpisi izdelati načrt ZiR.

Shema 2: Pregled občinskih sil za ZRP ob poplavah

Če občine ne morejo obvladati posledic nesreče z lastnimi silami, pošljejo prošnjo za pomoč poveljniku CZ za VŠR. Ta presodi o prošnji za pomoč in jo posreduje poveljniku CZ RS.

Poveljnik CZ za občino Slovenska Bistrica na prošnjo poverjenikov krajevnih skupnosti ali vodij intervencijskih enot in služb zbere in presodi potrebe po materialnih in finančnih sredstvih. O tem obvesti Poveljnika CZ za VŠR, ki nato spelje postopke za možnost uporabe:

- materialnih sredstev iz državnih blagovnih rezerv za pomoč prizadetim ob naravni nesreči,
- materialna sredstva iz rezerv za primer naravnih in drugih nesreč.

P - 5	Seznam zbirališč sil za zaščito, reševanje in pomoč
-------	---

4 ZAŠČITNI UKREPI TER NALOGE ZRP

Pri izvajanju zaščitnih ukrepov in nalog ZRP je glavna vloga občine pri povezovanju ter koordinaciji nalog in aktivnosti med vaškimi skupnostmi, drugimi organi in službami občinskega pomena ter z regijskim nivojem (URSZR Izpostava Maribor).

4.1 Zaščitni ukrepi

4.1.1 Prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi

Prostorski, gradbeni in drugi tehnični ukrepi se začnejo izvajati takoj po prvih obvestilih o zviševanju vodostaja vodotokov. Obvezne javne gospodarske službe na področju urejanja voda (koncesionarji) in drugi pristojni organi (komunalna služba) poostrijo nadzor nad naraščanjem vod.

Glede na stanje pravočasno predlagajo ukrepe (rušenje naravnih pregrad, gradnja in utrjevanje nasipov, odstranjevanje plavja iz struge, ščitenje posameznih objektov s tesnjenjem odprt in drugi ukrepi), katerih glavni namen je zavarovati ljudi in njihovo premoženje pred poplavami. Pri opravljanju nalog omenjena podjetja sodelujejo s poveljnikom CZ za občino Slovenska Bistrica.

Občinski štab CZ in enote CZ ter javne gospodarske službe na področju urejanja voda (koncesionarji) morajo takoj ob pojavu nevarnosti nastopa visokih voda začeti izvajati operativne zaščitne ukrepe. Izvajajo se ukrepi dodatne obrambe nasipov, zapora ali ščitenje prometnic, ipd. Ti ukrepi so mogoči, če je opozorilo na nevarnost posredovano dovolj zgodaj.

Ob poplavi naloge izvajanja zapor cest in zagotovitev začasnih obvozov izvedejo podjetja oziroma službe, ki skrbijo za vzdrževanje cest (komunalna služba) ter pristojni koncesionar.

4.1.2. Evakuacija

Evakuacija je organiziran umik prebivalcev z ogroženega na varnejše območje. Evakuacija ob poplavah se izvaja le, če z drugimi ukrepi ni mogoče zagotoviti varnosti ljudi in materialnih dobrin. Evakuacijo lahko odredi župan ogrožene občine, v nujnih primerih pa tudi poveljnik CZ občine Kungota.

Evakuacija se izvaja pred nastopom poplavnega vala, najpogosteje v spodnjem delu vodotoka. Če je dovolj časa, se lahko poleg ljudi in živali evakuirajo tudi materialne dobrine. Na območjih, na katerih je odrejena evakuacija, se morajo prebivalci preseliti v določen kraj v času in na način, kot je določeno z načrti zaščite in reševanja oziroma z odločitvijo pristojnega organa. Občina krije stroške v zvezi z nastanitvijo, oskrbo ter izobraževanjem evakuirancev.

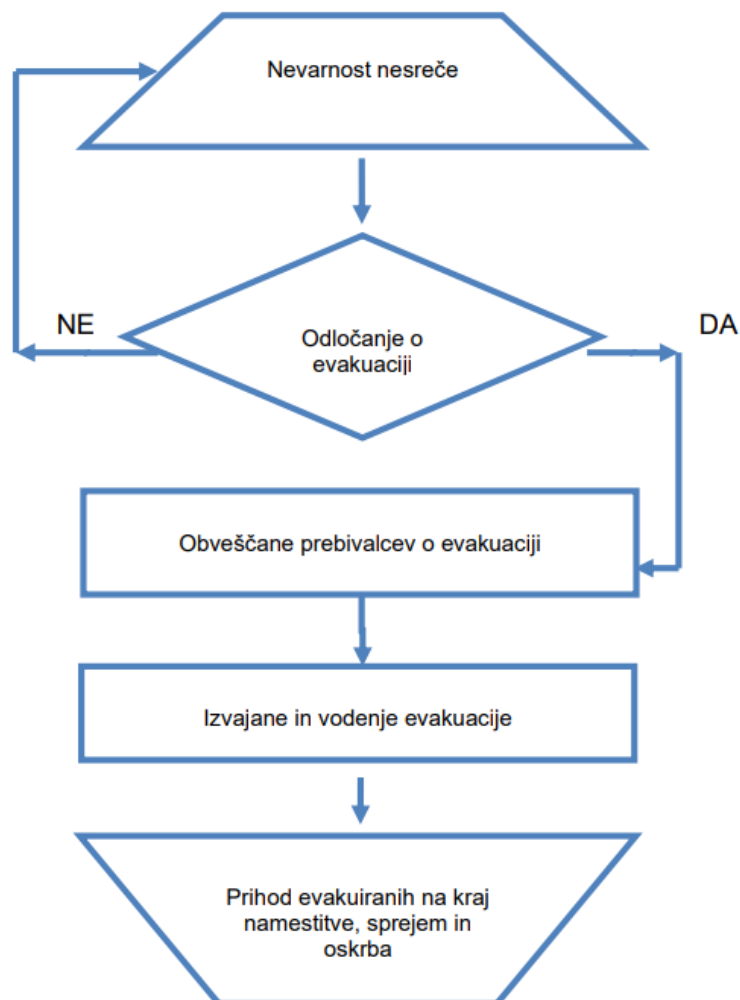
Območja evakuacije so zaradi morebitnih posledic verižne reakcije pri poplavah strnjena naselja v Občini Slovenska Bistrica, to je center mesta Slovenska Bistrica ter naselja Zg. Polskava, Sp. Polskava in Ložnica.

Evakuacijska zbirališča in sprejemališča so športne dvorane na območju občine. Izvajalci evakuacije so pripadniki CZ Občine Slovenska Bistrica in prostovoljne organizacije. Evakuacijske poti potekajo po ne poplavljenih lokalnih ali državnih cestah po katerih enote PGD v Občini Slovenska Bistrica s svojimi vozili vozijo evakuirane prebivalce.

Evakuacijo organizira Občina Slovenska Bistrica, izvaja pa Štab CZ Občine Slovenska Bistrica preko službe za podporo oziroma enote za oskrbo CZ Občine Slovenska Bistrica. V primeru da služba za podporo ali enota za oskrbo CZ Občine Slovenska Bistrica ne zmoreta zagotoviti evakuacije, se v podporo vpokliče gasilska društva na območju občine. Vključi se tudi OZRK Slovenska Bistrica in Karitas Slovenska Bistrica. Za obveščanje prebivalcev o evakuaciji je pristojna Občina Slovenska Bistrica. Ta preko lokalnih medijev prebivalce obvešča o poteku evakuacije. V primeru izpada električne energije ali drugih razlogov, ki bi onemogočili ogroženim prebivalcem spremljanje informacij pa preko zvočnega razglasa iz gasilskega vozila, ki se bo pomikal skozi ogrožena naselja. Za informacije v zvezi z evakuacijo se objavi mobilna telefonska številka na kateri so člani Štaba CZ Občine Slovenska Bistrica vseskozi na razpolago za informacije o evakuaciji. V izrednih okoliščinah poteka obveščanje o evakuaciji tudi preko poverjenikov in njihovih namestnikov, ki delujejo na območju krajevnih skupnosti.

O poteku aktivnosti poveljnik CZ Občine Slovenska Bistrica poroča poveljniku CZ za VŠR oziroma njegovemu namestniku.

DIAGRAM POTEKA AKTIVNOSTI:

P – 20	Pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce
D-9	Zaščitni ukrep evakuacija

4.1.3 Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev

Prebivalcem, ki so zaradi poplave ostali brez doma ter sredstev za preživljanje in ki se zaradi ogroženosti zadržujejo zunaj svojega prebivališča, morajo občine zagotoviti zatočišče in oskrbo z najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami.

Sprejem in oskrba ogroženih ter prizadetih prebivalcev obsegata:

- evidentiranje ogroženih prebivalcev,

- urejanje sprejemališč,
- urejanje začasnih prebivališč (če je le mogoče, se prebivalci namestijo v zidane objekte oziroma v bivalnike, v nujnih primerih pa v šotore),
- nastanitev prebivalstva,
- oskrba z najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami, torej s pitno vodo, hrano, obleko, električno energijo, nujno zdravstveno oskrbo, psihološko pomočjo, obveščanjem in izobraževanjem šoloobveznih otrok,
- zbiranje in razdeljevanje humanitarne pomoči.

Štab CZ Občine Slovenska Bistrica preko službe za podporo oziroma enote za oskrbo zbira podatke o prebivalcih, ki so ostali brez prebivališča ali v njihovih prebivališčih ni več mogoče živeti. Sprejem in oskrbo ogroženih prebivalcev organizira Štab CZ Občine Slovenska Bistrica, izvajajo pa jo služba za podporo oziroma enota za oskrbo CZ Občine Slovenska Bistrica. V primeru da služba za podporo ali enota za oskrbo CZ Občine Slovenska Bistrica ne moreta zagotoviti dovolj nastanitvenih in prehrambnih zmogljivosti, se v podporo vpokliče gasilska društva na območju občine, OZRK Slovenska Bistrica in Karitas Slovenska Bistrica.

Mesta, kjer se sprejmejo evakuirani prebivalci v Občini Slovenska Bistrica so primarno prostori športnih dvoran na območju občine. V teh prostorih se evakuiranim prebivalcem zagotovijo najnujnejše možnosti za nastanitev, pitna voda, hrana, obleka ter zdravstvena oskrba. Pri dolgoročni evakuaciji iz ogroženega območja se evakuirane prebivalce namesti v praznih stanovanjih, ki so v lasti Občine Slovenska Bistrica in se ne nahajajo na ogroženih območjih. Za oskrbo evakuiranih prebivalcev so zadolženi pripadniki CZ Občine Slovenska Bistrica, s Službo za podporo in Enoto za oskrbo.

O poteku aktivnosti poveljnik CZ Občine Slovenska Bistrica poroča poveljniku CZ za VŠR oziroma njegovemu namestniku.

DIAGRAM POTEKA AKTIVNOSTI:

P - 21	Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti ter lokacije primerne za postavitve zasilnih prebivališč
P - 22	Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano

4.1.4 Radiološka, kemijska in biološka zaščita

Ob poplavih nastane nevarnost, da zaradi poškodb na objektih in napravah, v katerih se proizvajajo, uporabljajo, hranijo ali prevažajo nevarne snovi, pride do nenadzorovanega uhajanja teh snovi v okolje, predvsem v poplavljene vode.

Na poplavnih območjih v Občini Slovenska Bistrica delujejo naslednje gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije, ki v svojih delovnih procesih uporabljajo, proizvajajo, prevažajo ali skladiščijo nevarne snovi:

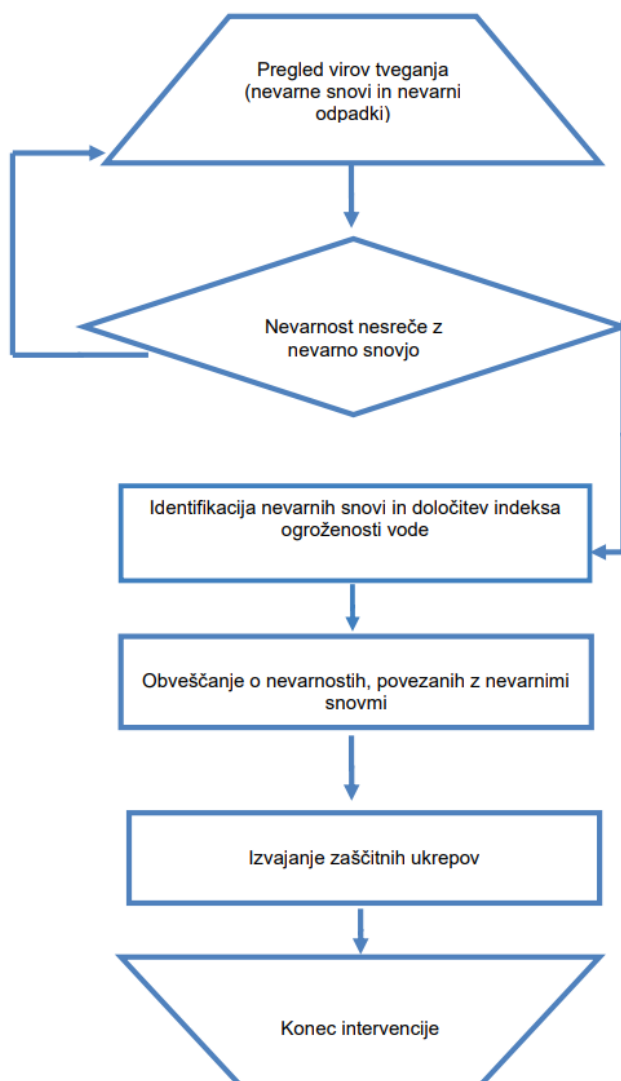
- Tovarna olja GEA
- Aluminium Kety Emmi

V kolikor pride do izlitja nevarne snovi oziroma do onesnaženja poplavne vode z nevarno snovjo, poveljnik CZ Občine Slovenska Bistrica za pomoč zaprosi poveljnika CZ za VŠR oziroma njegovega namestnika, saj je na območju vzhodne Štajerske organiziran oddelek za **RKB** izvidovanje, ki se ga uporabi v primeru potrebe. Enota izvaja detekcijo, identifikacijo, dozimetrijo, opravlja enostavnejše analize, jemlje vzorce na terenu ter ugotavlja in označuje mejo kontaminiranega območja.

V primeru izlitja nevarne snovi iz prometnih sredstev ali gospodinjstev je potrebno izvajati nadzor nad iztekanjem nafte ali naftnih derivatov. Nadzor izvaja PGD Slovenska Bistrica - gasilska enota širšega pomena, ki je ustrezno usposobljena za posredovanje ob izlitju nevarne snovi. O poteku aktivnosti poveljnik CZ Občine Slovenska Bistrica obvešča poveljnika CZ za VŠR oziroma njegovega namestnika.

Obveščanje javnosti ob nesreči z nevarnimi snovmi pomeni seznanitev prebivalcev s stanjem, ki je nastalo kot posledica nesreče ter pripravami in izvajanjem zaščitnih ukrepov. Obveščanje javnosti obsega obveščanje ogroženega prebivalstva in širše javnosti. Obveščanje širše javnosti poteka preko radijskih in elektronskih občil. Obveščanje ogroženega prebivalstva prav tako poteka preko radijskih in elektronskih občil, ob morebitni verižni reakciji, ki je posledica izpada električne energije pa preko poverjenikov za CZ oziroma njihovih namestnikov.

DIAGRAM POTEKA AKTIVNOSTI:

4.1.5 Zaščita kulturne dediščine

Zaščita kulturne dediščine obsega priprave in izvajanje ukrepov za zmanjšanje nevarnosti ter preprečevanje škodljivih vplivov poplav na kulturno dediščino. Priprave in zaščitne ukrepe ter tudi ukrepe reševanja ob poplavah izvajajo lastniki in uporabniki oziroma upravljalci kulturne dediščine, ZVKDS, območna enota Maribor in Občina Slovenska Bistrica. Pri izvajanju zaščite in reševanja kulturne dediščine, če je to potrebno, sodelujejo tudi enote in službe CZ Občine Slovenska Bistrica ter gasilska društva na območju občine, če je tako predhodno usklajeno z lastniki in uporabniki oziroma upravljalci kulturne dediščine. Zaščita in reševanje kulturne dediščine

vključuje tudi premestitev premične kulturne dediščine, če je to potrebno, zaradi obsega poplav in nevarnosti za uničenje dediščine.

Največjo potencialno nevarnost vsem vpisanim nepremičninam kulturne dediščine v RKD v Občini Slovenska Bistrica predstavljajo poplave, ki so posledica verižne reakcije. V kolikor bi prišlo do ogrožanja nepremične kulturne dediščine, ki je posledica poplav v Občini Slovenska Bistrica, bo CZ Občine Slovenska Bistrica skupaj z ZVKDS, območno enoto Maribor, izvedla pregled stanja kulturne dediščine in dokumentirala poškodbe. Pri evidentiranju lahko sodeluje Služba za podporo, ki pristojnim kulturo varstvenikom omogoči neovirano evidentiranje in popis stanja. V kolikor bi bile posledice poplav večjih razsežnosti Štab CZ Občine Slovenska Bistrica skupaj z občinskimi enotami PGD ustrezno zavaruje nepremično kulturno dediščino pred morebitnimi nadaljnjimi ali verižnimi nesrečami.

Ministrstvo, pristojno za kulturo, vodi register nepremične kulturne dediščine, ki je uradna zbirka podatkov o nepremični kulturni dediščini na območju Republike Slovenije. Podatki, relevantni za zaščito in reševanje dediščine ob poplavih, so dostopni za pregledovanje na spletni strani <https://gisportal.gov.si/evrd>. Podatki iz registra so javni. Prezem in uporaba digitalnih podatkov sta možna preko spletnih servisov in prenosa podatkov (shp format) na naslednjih povezavah:

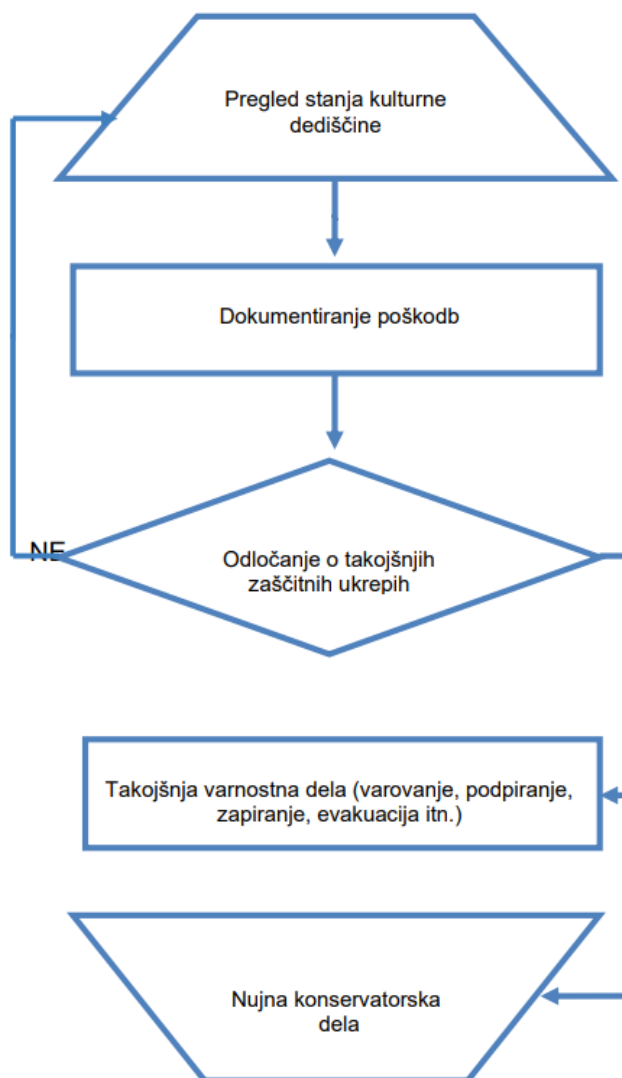
- Prezem podatkov (shp)

<https://podatki.gov.si/dataset/varstveni-rezimi-kulturne-dediscine-evrd>

- Spletni servisi:

- https://gisportal.gov.si/arcgis/rest/services/MK/Evrd_servis/MapServer
- https://gisportal.gov.si/arcgis/services/MK/Evrd_servis/MapServer/WMSServer?request=GetCapabilities&service=WMS
- https://gisportal.gov.si/arcgis/rest/services/MK/Evrd_servis/FeatureServer

DIAGRAM POTEKA AKTIVNOSTI:

P - 31	Pregled kulturne dediščine
--------	----------------------------

4.2 Naloge zaščite, reševanja in pomoči

4.2.1 Tehnično reševanje ob poplavih

Reševanje ljudi, živali in materialnih dobrin iz vode, iskanje pogrešanih in črpanje vode iz zalitih in poplavljenih objektov opravljajo:

- Občinska prostovoljna gasilska društva,
- Občinska osrednja gasilska enota in
- Gasilska enota širšega pomena.

Ob poplavah se izvajajo gradnje in popravila vodne infrastrukture, pri tem pa sodelujejo obvezne javne gospodarske službe na področju urejanja voda (koncesionarji), podjetja za vzdrževanje cest, gradbena podjetja z ustrežno mehanizacijo in drugi.

P - 7	Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za ZIR
-------	--

4.2.2 Prva pomoč in nujna medicinska pomoč

V okviru prve pomoči se izvajajo le najnujnejši ukrepi za ohranitev življenja in varovanja zdravja ljudi na prizadetem območju. Prva pomoč se izvaja zunaj zdravstvenih zavodov, skupaj z reševanjem na kraju samem. Namen dajanja prve pomoči je, da poškodovani lahko čim prej in v kar najboljšem stanju pride do strokovne medicinske pomoči oziroma zdravljenja. Prvo pomoč ob poplavah, če je treba, izvajajo ekipe prve pomoči CZ občine ter občinska prostovoljna gasilska društva.

Njihove naloge so nudenje prve pomoči poškodovanim in obolelim, sodelovanje pri prevozu in negi poškodovanih ter obolelih in izvajanju sanitarno-higienskih in protiepidemičnih ukrepov.

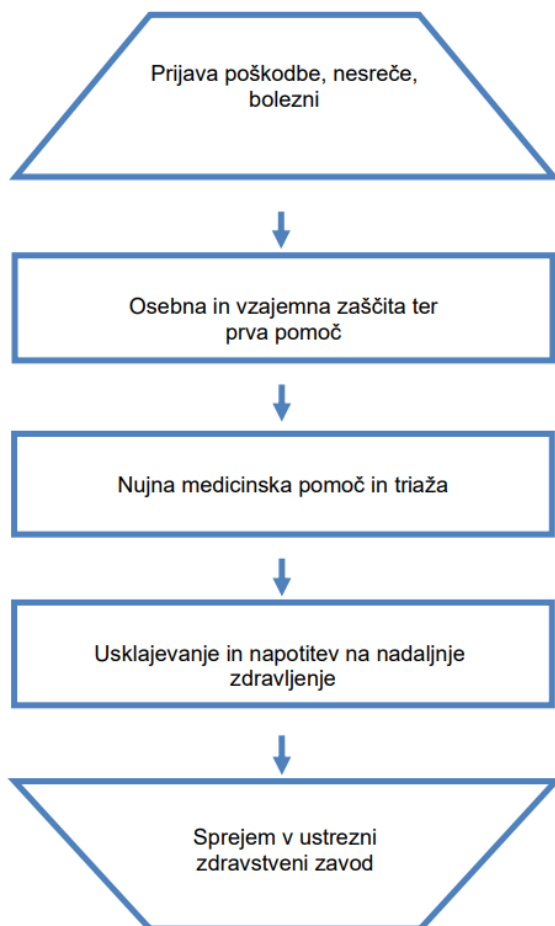
Nujno medicinsko pomoč (NMP) ob poplavah izvajajo Zdravstveni dom Slovenska Bistrica na primarni in sekundarni ravni zdravstvene dejavnosti skladno s smernicami za delovanje sistema nujne medicinske pomoči ob množičnih nesrečah.

Naloge vseh ekip za izvajanje NMP so:

- v najkrajšem mogočem času dati pacientu NMP;
- zagotoviti neprekinjeno NMP;
- zagotoviti nujne prevoze poškodovanih in obolelih oseb;
- v najkrajšem mogočem času prepeljati pacienta v javni zdravstveni zavod;
- upoštevati predpisane higienske in protiepidemične ukrepe, ki jih določi NIJZ in jih izvajajo različne službe: NIJZ OE Maribor spremlja izvajanje teh ukrepov, ZIRS OE Maribor pa vrši inšpekcijsko nadzorstvo;
- oskrba z zdravili in medicinskimi pripomočki.

Preživeli ob obsežnih poplavah in svojci žrtev poplav zaradi psihične prizadetosti pogosto potrebujejo psihološko pomoč. Psihološko pomoč ob poplavah organizira Štab CZ Občine Slovenska Bistrica v sodelovanju z Zdravstvenim domom Slovenska Bistrica.

DIAGRAM POTEKA AKTIVNOSTI:

D - 6	Navodilo za izvajanje psihološke pomoči
-------	---

4.2.3 Prva veterinarska pomoč

Veterinarska pomoč ob poplavah obsega:

- zbiranje podatkov o poškodovanih in poginulih živalih na poplavljenem območju,
- nujno veterinarsko pomoč poškodovanim in obolelim živalim (nujna veterinarska pomoč je poseg, s katerim se odpravi neposredna nevarnost za življenje živali),

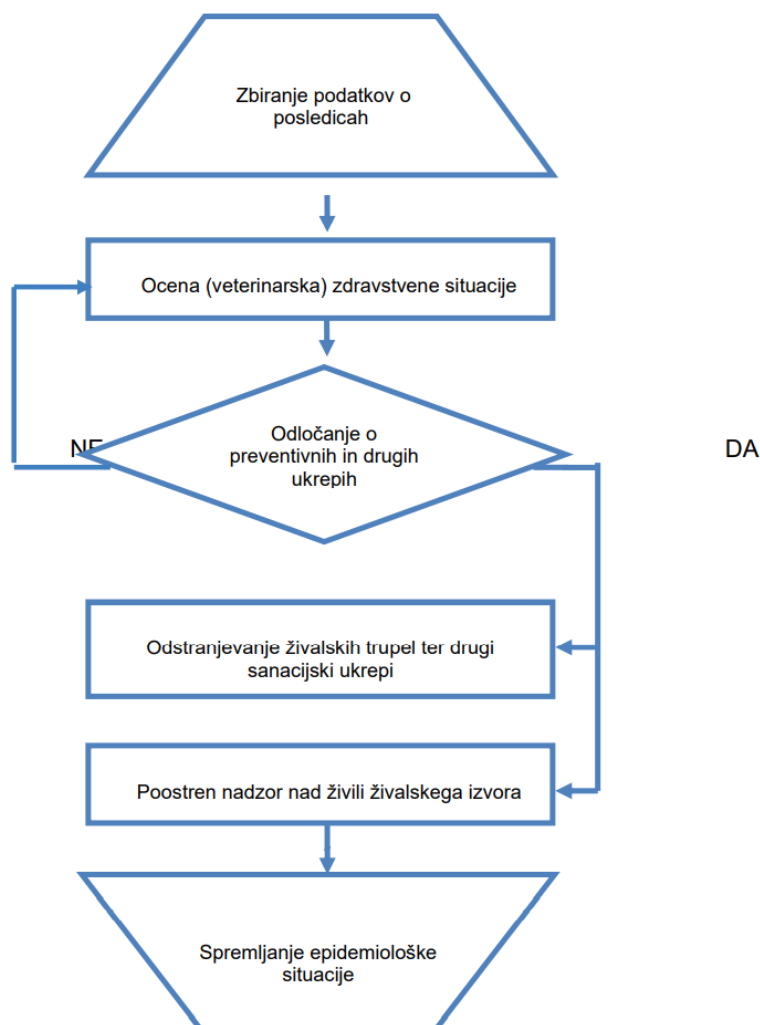
- sodelovanje pri odstranjevanju živalskih trupel,
- poostren nadzor nad živili živalskega izvora,
- spremljanje epizootiološke situacije.

Naloge opravljajo veterinarji veterinarskih organizacij s koncesijo ter delavci UVHVVR in Nacionalnega veterinarskega inštituta.

Pri izvajanju veterinarske pomoči ob poplavah lahko sodelujejo tudi ustrezne enote in službe CZ, občinske prostovoljne gasilske enote ter druge sile za ZRP.

Naloge prve veterinarske pomoči izvajajo delavci UVHVVR, OU Maribor, Nacionalnega veterinarskega inštituta in veterinarji oziroma pristojne veterinarske organizacije s koncesijo. Pokop kadavrov oziroma sežig malih živalih do 120 kg se vrši v Krematoriju za živali na naslovu Črnci 56a, Apače.

DIAGRAM POTEKA AKTIVNOSTI:

4.2.4 Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje

Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje ob poplavi obsega:

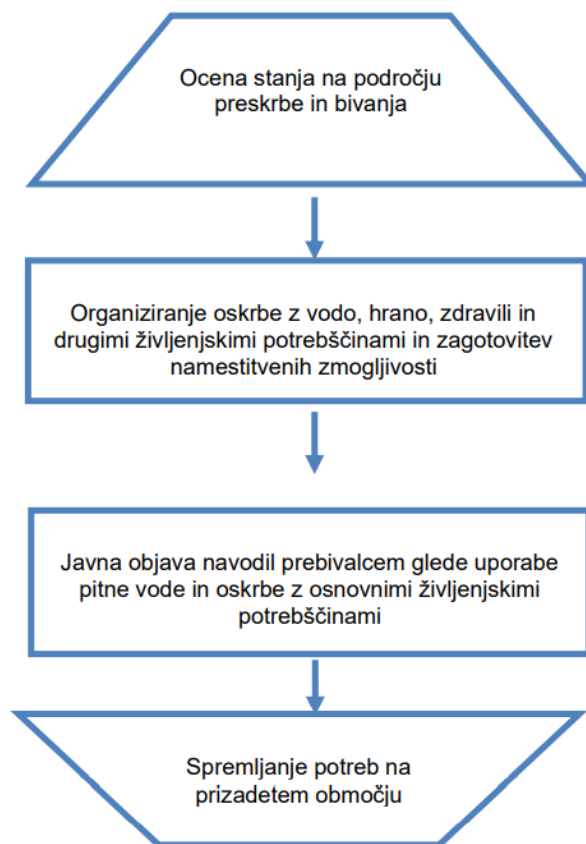
- nujno zdravstveno oskrbo ljudi in živali,
- nastanitev in oskrbo ogroženih prebivalcev s pitno vodo, hrano, zdravili in drugimi osnovnimi življenjskimi potrebščinami,
- zagotavljanje razmer za osebno higieno,
- zagotavljanje delovanja nujne komunalne infrastrukture,
- oskrbo z električno energijo,
- zagotavljanje nujnih prometnih povezav,
- zagotavljanje nujnih telekomunikacijskih zvez,
- zagotavljanje in zaščito nujne živinske krme.

Čim prej je potrebno vzpostaviti delovanje infrastrukturnih objektov in naprav. Za izvajanje nalog na področju zagotavljanja osnovnih pogojev za življenje so zadolžene javne službe (Center za socialno delo Maribor – enota Slovenska Bistrica, Zdravstveni dom Slovenska Bistrica) in druge organizacije s področja infrastrukture ter pristojni poveljnik CZ.

Delovanje infrastrukturnih objektov in naprav v občini Slovenska Bistrica zagotavljajo javne službe navedene v prilogi P – 7.

Osnovni pogoji za življenje bodo vzpostavljeni takrat, ko bodo izpolnjeni pogoji za preklic odrejenih zaščitnih ukrepov in nalog ZRP.

DIAGRAM POTEKA AKTIVNOSTI:

	ZiR občine Slovenska Bistrica
D – 10	Osnovni pogoji za življenje ob naravnih in drugih nesrečah –priporočilo

5 OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA

Osebna in vzajemna zaščita obsega ukrepe prebivalcev za preprečevanje in ublažitev posledic nesreče. Za osebno in vzajemno zaščito je odgovorna Občina Slovenska Bistrica. Preko poverjenikov za CZ občine Slovenska Bistrica, ki so imenovani v vseh krajevnih skupnostih, se seznana občane s postopki za izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ZRP.

Med aktivnosti zmanjšanja poplavne ogroženosti uvrščamo poleg gradbenih (gradnja protipoplavne infrastrukture, redno vzdrževanje in obnavljanje itn.) tudi ne gradbene ukrepe (ozaveščanje in informiranje javnosti, napovedovanje poplav itn.).

Zaščitni in preventivni ukrep v Občini Slovenska Bistrica je prepoved kakršnega koli skladiščenja in odlaganja (bale sena, hlodovina, drva, kmetijska mehanizacija, itn) ob strugah rek saj to lahko povzroči zamašitev struge. S preventivnimi ukrepi bo Občina Slovenska Bistrica tudi nadzirala gradnjo enostavnih objektov ob varovalnih pasovih potokov Polskava, Bistrice in Ložnice. Poleg tega med zaščitne in preventivne ukrepe spada tudi redno vzdrževanje vodotokov.

Način seznanjenja in ozaveščanja prebivalstva glede pripravljenosti na priprave poteka preko spletne strani Občine Slovenska Bistrica in Facebook strani Občine Slovenska Bistrica z gradivi, ki jih pripravlja URSZR.

Prebivalci morajo biti ozaveščeni in informirani o ukrepih oziroma pravilnem ravnanju in ukrepanju pred poplavo, ob napovedi poplave, med njo in po poplavi. To je še posebej pomembno, če živijo na območjih, kjer voda lahko zelo hitro naraste. V ta namen Štab CZ Občine Slovenska Bistrica objavi telefonsko številko.

Napotki za izvajanje osebne in vzajemne zaščite ter preventivni ukrepi in navodila za ravnanje ob poplavi so objavljeni na spletni strani <https://www.gov.si teme/poplave/>.

D – 7	Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči
-------	---

6 RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV

6.1 Razlaga pojmov

Hidrološko opozorilo je napoved in/ali opis razmer na vodotokih v Sloveniji, ko so predvidena ali se že pojavljajo razlivanja izven strug ali obalne črte. Hidrološko opozorilo izda ARSO.

Hidrološko poročilo je opis trenutnih in predvidenih hidroloških razmer v Sloveniji. Sestavljeno je iz besednega opisa hidrološkega stanja in napovedi ter grafičnega prikaza visokovodnih razmer, izda ju ARSO.

Nevarnost (naravna ali druga ustrezna) je danost za kateri koli neugoden pojav, ki je povezan z mogočo nesrečo in lahko povzroči neugodne učinke.

Nesreča je po Zakonu o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami dogodek ali vrsta dogodkov, povzročenih po nenadzorovanih naravnih in drugih silah, ki prizadenejo oziroma ogrozijo življenje ali zdravje ljudi, živali ter premoženje, povzročijo škodo na kulturni dediščini in okolju v takem obsegu, da je za njihov nadzor in obvladovanje potrebno uporabiti posebne ukrepe, sile in sredstva, ker ukrepi redne dejavnosti, sile in sredstva ne zadostujejo.

Ogroženo območje je po Zakonu o nalezljivih boleznih območje, na katero se lahko prenese nalezljiva bolezen z okuženega območja in na katerem so možnosti za širjenje okužbe.

Poplava je naravni pojav, ki nastane zaradi zelo močnih padavin ali naglega taljenja snega ali medsebojnega skupnega delovanja ali zaradi visoke plime na morju. Je naravna nesreča, ko izredni vodni pretok povzroči občutno škodo ob razlitju vode iz struge.

Porečje je območje, s katerega vse celinske vode odteka preko potokov, rek ali jezer v reko, jezero ali morje.

Vodostoj je višina gladine vode v rečnem koritu. Izražanje v centimetrih glede na koto »O« vodomera. Kota »O« vodomera, glede na katero se meri gladina vode, je postavljena tako, da imajo vodostaji najpogostejše pozitivne vrednosti.

Vodni pretok je tista množina vode, ki preteče skozi ovlažen rečni profil na vodomernem profilu v eni sekundi. Izrazimo ga v m³/s (hitrostjo; $Q=S \cdot v=(m^2) \cdot (m/s)=(m^3/s)$), izračunamo pa tako, da površino ovlaženega profila pomnožimo s srednjo hitrostjo vode. Vodni pretok je povezan z višino vodostaja.

7. 2 Razlaga okrajšav

ARSO	Agencija Republike Slovenije za okolje
CZ	Civilna zaščita
EŠD	Evidenčna številka dediščine
GEŠP	Gasilska enota širšega pomena
JP	Javno podjetje
JZGB	Javni zavod gasilska brigada

NIJZ	Nacionalni institut za javno zdravje
NVI	Nacionalni veterinarski institut
NMP	Nujna medicinska pomoč
PGD	Prostovoljno gasilsko društvo
ReCO	Regijski center za obveščanje
RKD	Register kulturne dediščine Republika Slovenija
SMOK	Sistem Monitoringa, Opozarjanja in Kontrole
SV	Slovenska vojska
URSZR	Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
UVHVR	Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin
VŠR	Vzhodna Štajerska regija
ZiR	Zaščita in reševanje
ZIRS	Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije
ZRP	Zaščita, reševanje in pomoč
ZVKDS	Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije

7 SEZNAM PRILOG IN DODATKOV

7.1 Priloge

P-1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba civilne zaščite
P-3	Pregled sil za zaščite, reševanje in pomoč
P-5	Seznam zbirališč sil za zaščito, reševanje in pomoč
P-7	Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za ZIR
P-15	Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča ob nesreči
P-18	Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov
P-20	Pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce
P-21	Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti, ter lokacije primerne za postavitve zasilnih prebivališč
P-22	Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano
P-31	Pregled kulturne dediščine

7.2 Dodatki

D - 6	Navodilo za izvajanje psihološke pomoči
D - 7	Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči
D - 8	Navodilo za obveščanje o nesreči
D - 9	Zaščitni ukrep evakuacija - priporočilo
D - 10	Osnovni pogoji za življenje ob naravnih in drugih nesrečah – priporočilo
D - 14	Vzorec odredbe o aktiviranju sil in sredstev za ZRP
D - 15	Vzorec delovnega naloga
D - 19	Vzorec sklepa o aktiviranju načrta ZiR ob nesreči
D - 20	Vzorec sklepa o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog ZRP

